

Uitspraaknr. G619

Datum:

30 juni 1998

Soort geschil:

Interpretatiegeschil

Partijen:

De medezeggenschapsraad van het openbare Dr. Nassaucollege voor voortgezet onderwijs te Assen, nader aan te duiden als de medezeggenschapsraad (MR)

-tegen-

het bestuur van de Gemeenschappelijke regeling voor Openbaar Voortgezet Onderwijs in Noord en Midden Drenthe, nader aan te duiden als bevoegd gezag

Overwegende met betrekking tot de feiten:

Het geschil

De medezeggenschapsraad is van mening dat de door het bevoegd gezag gemandateerde centrale directie ten onrechte zijn MR niet gehoord heeft omtrent de invoering van de zogenaamde 'facilitycard' voor leerlingen aan de school.

Per 1 januari 1998 heeft het bevoegd gezag deze elektronische betaalkaart ingevoerd ter regeling van een deel van het betalingsverkeer binnen de scholengemeenschap, waarbij het aan anderen dan de MR bij brief heeft laten weten dat er in de toekomst mogelijk aanvullende toepassingen aan de kaart zullen worden gegeven.

Nadat de MR via andere kanalen omtrent de plannen had vernomen heeft hij het bevoegd gezag in de medezeggenschapsraadsvergadering van 30 oktober 1997 gevraagd zijn MR hierover te raadplegen, omdat hij van mening was dat drie medezeggenschapsaangelegenheden van toepassing zouden zijn.

Het bevoegd gezag heeft de MR de gevolgde procedure uiteengezet, namelijk dat het de plannen in het managementteam alsmede het bouwcoördinatorenoverleg in alle openheid heeft besproken en de betrokken conciërges heeft geconsulteerd. Tevens heeft het de MR laten weten van mening te zijn dat er zich geen medezeggenschapsaangelegenheid voordeed, daar aan de voorzieningen voor leerlingen niets veranderde, maar slechts aan de betalingswijze.

Tezelfdertijd heeft het bevoegd gezag de MR laten weten met hem wel te zullen overleggen bij eventuele uitbreiding van de toepassingsmogelijkheden van de kaart.

De medezeggenschapsraad heeft vervolgens besloten overeenkomstig artikel 19, eerste lid, aanhef en onder d, WMO 1992 een interpretatiegeschil aanhangig te maken over de vraag of en zo ja welke medezeggenschapsbevoegdheid zijn MR terzake toekomt, hetgeen is gebeurd bij brief van 15 mei 1998.

Het bevoegd gezag heeft ervan afgezien vooraf schriftelijk verweer te voeren.

De commissie heeft een openbare zitting gehouden op 17 juni 1998 te Assen. Onder handhaving van hun standpunten hebben partijen een nadere toelichting gegeven.

De medezeggenschapsraad is op grond van onderstaande overwegingen tot de volgende interpretatie gekomen met betrekking tot

de bevoegdheid van de MR inzake de invoering van de facilitycard voor leerlingen per 1 januari 1998.

Voor de MR ligt het zwaartepunt voor zijn opvatting dat de MR terzake een bevoegdheid toekomt bij de aangelegenheid "beleid met betrekking tot voorzieningen ten behoeve van de leerlingen", zoals genoemd in artikel 9, aanhef en onder c, WMO 1992. Door het gelijktijdig invoeren van de betaalkaart en het opheffen van de balieverkoop en slechts bieden van automatenverkoop is een wijziging in het assortiment voor de leerlingen opgetreden. Waar voorheen zelfgemaakte soep aan de balie verkocht werd alsmede gekoelde zuivel, is dat nu niet meer mogelijk.

Bovendien zitten er aan de kaart gebruiksmogelijkheden die veel verder gaan dan een betaalmiddel. De MR vreest dat men na introductie van de kaart eerder ongemerkt op deze mogelijkheden zal overgaan dan wanneer alle eventuele toepassingen met hun voor- en nadelen vooraf aan de MR waren voorgelegd.

De MR kan dit niet anders zien dan als een wijziging in het beleid ten aanzien van een voorziening voor leerlingen. Het passeren van zijn raad knelt destemee, daar de medezeggenschap van leerlingen aan het Dr. Nassaucollege helaas al zeer minimaal is geregeld. In de MR zijn geen leerlingen vertegenwoordigd, nadat daar steeds vacatures open bleven. Het bevoegd gezag heeft destijds ingestemd met het vervullen van die vacatures door ouders, mits langs alternatieve kanalen gezocht zou worden naar betrokkenheid van leerlingen bij zaken die hen in het bijzonder aangaan.

Bij deze zaak die de leerlingen direct raakt, heeft nu helemaal geen medezeggenschap plaatsgevonden, ook niet via de oudergeleding.

Daarnaast vraagt de MR aandacht voor de gevolgen die de afschaffing van de balieverkoop voor met name de conciërges heeft alsmede voor het contact tussen die conciërges en de leerlingen. Dit zijn gevolgen van het aangaan van een duurzame samenwerking met een andere leverancier, in dit geval 'Automatic', die voortaan als enige externe leverancier het aanbod in de automaten regelt. De MR vraagt zich af of het aangaan van dit contract ressorteert onder de aangelegenheid "aangaan, verbreken of belangrijk wijzigen van een duurzame samenwerking met een andere instelling", zoals genoemd in artikel 7, aanhef en onder f, WMO 1992, waarbij, voor de regeling van de gevolgen daarvan voor personeelsleden dan wel leerlingen, weer in een aparte instemmingsbevoegdheid van personeel en ouders is voorzien.

De reden voor het aangaan van dit interpretatiegeschil is niet zozeer dat de MR alsnog zijn bevoegdheid ten aanzien van de facilitycard als betaalmiddel wil uitoefenen, omdat hij daartegen onoverkomelijke bezwaren zou hebben, maar dat hij zekerheid verkrijgt over de vraag of hij het juist ziet dat het bevoegd gezag niet tot invoering van de card had kunnen overgaan zonder zijn MR formeel om instemming danwel advies te vragen. De MR heeft te vaak het gevoel niet voldoende bijtijds te worden ingelicht of juist alleen maar te worden geïnformeerd in plaats van in zijn formele bevoegdheid te worden erkend.

In concreto zal hij, indien de uitspraak van de commissie hem in het gelijk stelt, zijn bevoegdheid ten aanzien van de toekomstige toepassingen van de kaart willen uitoefenen.

Het bevoegd gezag is op grond van onderstaande overwegingen tot de volgende interpretatie gekomen met betrekking tot

de bevoegdheid van de MR inzake de invoering van de facilitycard voor leerlingen per 1 januari 1998.

Het bevoegd gezag verklaart het ontstaan van de facilitycard allereerst vanuit de druk van accountantszijde een meer controleerbare geldstroom binnen de zeven verschillende vestigingspunten van het Dr. Nassaucollege tot stand te brengen. Een poging om via het invullen van formulieren meer greep op de balieverkoop te krijgen is erg arbeidsintensief gebleken. Door middel van automatenverkoop is de verkoop wel te controleren en wordt vermeden dat grote sommen geld ergens op de vestigingen 'liggen'.

Tezelfdertijd speelde de wens van de bibliotheek het uitlenen van boeken te automatiseren en de uitleen van boeken door middel van barcodepasjes te gaan registreren. In bepaalde vestigingen van de school bestond al een kopieerkaart, die gekocht moest worden en ook voor telefoongebruik raken

leerlingen steeds meer aangewezen op kaartgebruik, sinds de PTT geen muntautomaten voor leerlingen meer plaatst.

Deze overwegingen tesamen hebben het bevoegd gezag ertoe doen besluiten voor te stellen het contante geld te vervangen door een chip/facilitycard die, al naar gelang het gebruik door de leerling, kan worden opgeladen om als betaalmiddel te dienen en waaraan in de toekomst meerdere toepassingen kunnen worden gegeven.

Het bevoegd gezag heeft hierover meerdere malen gesproken met de gebouwcoördinatoren en conciërges. Grote kritiek hebben de plannen niet opgeleverd en op grond daarvan is in het managementteam besloten tot invoering van de kaart per 1 januari 1998.

Er is nooit sprake geweest van enige geheimzinnigheid op dit punt.

Toen in de rondvraag van een MR-vergadering op 30 oktober 1997 gevraagd werd naar de introductie van de kaart heeft het bevoegd gezag hieromtrent informatie verschaft. De MR vroeg zich toen af of er geen sprake was van wijziging van het beleid met betrekking tot voorzieningen voor leerlingen. Het bevoegd gezag heeft geantwoord dit niet als zodanig te zien daar aan het voorzieningenpakket van de leerlingen niets veranderde, maar alleen de wijze waarop zij moesten betalen. De kaart zelf wordt gratis verstrekt en er treedt in vergelijking met de huidige situatie geen wijziging op in de toegang tot diensten van de school voor leerlingen.

Bovendien, zo stelt het bevoegd gezag, is de invoering van voorzieningen ook in het verleden nooit onderwerp van bespreking binnen de MR geweest. Hoewel na deze vergadering de introductie van de kaart een aantal malen is geagendeerd, heeft een nadere bespreking in MR-verband nooit meer plaats gehad, totdat het bevoegd gezag in de MR-vergadering van 12 februari 1998 te horen kreeg dat de MR tot aanmelding van een interpretatiegeschil zou overgaan en het bevoegd gezag de invoering van de facilitycard zou moeten terugdraaien.

Tussen centrale directie en het dagelijks bestuur van de MR was in de tussenliggende periode wel van gedachten gewisseld over de kaart en de al dan niet terzake zijnde bevoegdheden van de MR. Hieruit resulteerde een brief van 28 januari 1998 aan de voorzitter van de MR, waarin de centrale directie uiteenzet waarom zij meende dat van een MR-bevoegdheid geen sprake was geweest, maar zij niettemin het voornemen uitsprak over toekomstige toepassingen de MR te horen. In de voltallige MR is deze brief nooit besproken. Een inhoudelijke discussie heeft niet plaats gehad.

Het bevoegd gezag brengt naar voren dat het deze gang van zaken betreurt. Het klimaat op de school is tot nu toe geweest dat alles in goed overleg verloopt en als er zich meningsverschillen voordoen, men tracht een inhoudelijke oplossing te vinden. Als over alles eerst de formele bevoegdheid moet worden vastgesteld, met daaraanvast de mogelijkheid er een (interpretatie)geschil op te laten volgen, dan lijkt dat het bevoegd gezag geen goede ontwikkeling.

Terzijde merkt het bevoegd gezag op dat het van mening is dat ook het sluiten van een contract zoals in casu met 'Automatic', geen aangelegenheid is die ressorteert onder het "aangaan van een duurzame samenwerking". Een school sluit tal van dergelijke contracten en daarover is nooit eerder in medezeggenschapsraadsverband gesproken.

Deze aangelegenheid acht het bevoegd gezag van toepassing als het gaat om samenwerking met een andere onderwijsinstelling of iets dergelijks.

Overwegende ten aanzien van het recht:

De bevoegdheid van de MR inzake de invoering van de facilitycard voor leerlingen per 1 januari 1998.

De commissie acht het streven van de MR zijn formele bevoegdheid duidelijk te krijgen zonder de achterliggende wens te hebben het concrete voornemen te verwerpen, als zodanig respectabel. Het heeft haar bevreemd dat het bevoegd gezag ter zitting heeft benadrukt dat op de school altijd een goed informeel overlegklimaat heeft geheerst, waarin het verandering vreest te zien optreden indien

de MR meer accent legt op zijn formele bevoegdheden. Dit heeft haar temeer bevreemd daar het bevoegd gezag op de onderhavige kwestie van het invoeren van de facilitycard zelfs een dergelijk informeel overleg met de MR niet heeft toegepast, althans niet voordat de MR via andere kanalen van de plannen had kennisgenomen.

De commissie ziet bovendien het uitoefenen van formele bevoegdheden een goed overlegklimaat geenszins in de weg staan.

Met betrekking tot de interpretatievraag komt de commissie tot het oordeel dat het invoeren van de facilitycard voor leerlingen als betaalmiddel en met het potentieel van andere toepassingsmogelijkheden zoals vermeld, alsmede een eventueel daarmee samenhangende regeling omtrent gebruik en toepassing, is aan te merken als ressorterend onder "het beleid met betrekking tot voorzieningen ten behoeve van leerlingen", als omschreven in artikel 9, aanhef en onder c, WMO 1992. Op zichzelf valt niet in te zien waarom de facilitycard niet zou zijn aan te merken als een voorziening ten behoeve van leerlingen. Tekst noch strekking van dat begrip noodzaakt tot een beperkte uitleg.

Het betreft hier een zodanig ingrijpende wijziging in de wijze waarop leerlingen tot dusver binnen de school producten en diensten konden verkrijgen, dat het bevoegd gezag er een speciale leerlingenfolder voor heeft ontworpen en die aan alle leerlingen heeft doen toekomen. Tezelfdertijd leidde de invoering van de kaart tot het stopzetten van de balieverkoop en een al dan niet door leerlingen als gering ervaren wijziging in het assortiment van voor hen bedoelde consumpties. Mede gelet op de toekomstige toepassingen die het bevoegd gezag overweegt, waaraan meer aspecten zitten dan het vervangen van contant geld door 'plastic' geld, gaat het hier niet alleen om een beslissing waarvan het voor de hand ligt die met een MR te bespreken alvorens daartoe te besluiten, maar ook om een beleidsvoornemen dat naar de mening van de commissie voor het uitoefenen van medezeggenschapsrecht van de bij de school betrokken leerlingen danwel hun ouders in aanmerking komt.

De commissie heeft met instemming kennisgenomen van de ter zitting door het bevoegd gezag gedane toezegging dat het in de toekomst de MR alle benodigde (en overigens in het licht van de WMO-bepalingen inzake de verplichte informatieverstrekking niet meer dan vanzelfsprekende) informatie zal verschaffen.

Artikel 9 WMO 1992 schrijft het instemmingsrecht van de ouder/leerlinggeleding van de MR voor, van welke instemmingsbevoegdheid in casu ook het medezeggenschapsreglement uitgaat.

De door de MR eveneens naar voren gebrachte medezeggenschapsaangelegenheden van het aangaan van een duurzame samenwerking en de regeling van de gevolgen daarvan voor het personeel en de leerlingen, lenen zich naar het oordeel van de commissie niet voor het onderbrengen van het onderhavige beleidsvoornemen. Overeenkomstig eerdere uitspraken deelt de commissie niet de mening van het bevoegd gezag dat het "aangaan van een duurzame samenwerking met een andere instelling" slechts betrekking kan hebben op samenwerking met andere onderwijsinstellingen. Door de wetgever is het begrip 'instelling' niet nader gedefinieerd. Het is reëel ervan uit te gaan dat ook instellingen, die het onderwijsleerproces van een school begeleiden of ondersteunen dan wel inhoudelijk een deel daarvan verzorgen, geacht kunnen worden onder het wettelijke begrip 'instelling' te vallen.

Een bedrijf waarmee de school een contract sluit om producten te leveren, voldoet naar het oordeel van de commissie echter in beginsel niet aan dat criterium. De commissie acht geen bijzondere omstandigheden aanwezig om in dit geval van dat beginsel af te wijken.

Aangezien de MR ter zitting te kennen heeft gegeven met de aanmelding van het interpretatiegeschil de invoering van de facilitycard als zodanig niet ter discussie te hebben willen stellen, ziet de commissie ervan af het bevoegd gezag op te dragen die invoering alsnog aan de MR ter instemming voor te leggen.

Concluderende:

dat het voornemen van het bevoegd gezag een facilitycard voor de leerlingen in te voeren, aangemerkt dient te worden als een wijziging in het beleid met betrekking tot voorzieningen ten behoeve van leerlingen, als bedoeld in artikel 9, aanhef en onder c, WMO 1992, ten aanzien van welke aangelegenheid het instemmingsrecht van de ouder/leerlinggeleding van de medezeggenschapsraad van het Dr. Nassaucollege van toepassing is.

Den Haag, 30 juni 1998

De voorzitter, mr B.K. Olivier

De adjunct-secretaris, drs M.R. Backer